

Nobel Peace Prize Watch¹

Åsgårdstrand, 1.11 2021

Statsminister Jonas Gahr Støre,
SMK, Oslo

HØRINGSUTTALELSE SDCA:

– SANNHETEN OM USAs INTENSJON MED BASEAVTALEN MÅ BLI KJENT

Høringsnotatet fra Forsvarsdepartementet 8.9 2021 for den baseavtalen som Solberg-regjeringen inngikk med USA i mars i fjor, SDCA, er så ufullstendig og hviler på så grunnleggende svikt i sine premisser at jeg vil be regjeringen stanse videre arbeid med saken.

Over 1400 har underskrevet på en protest mot basene organisert av Nobel Peace Prize Watch (NPPW) og kravet om en ny fredspolitik, se nobelwill.org/appell.html.

1. En ny nasjonal debatt og gjennomtenkning er absolutt nødvendig

Det trengs en nasjonal tenkepause om Norges militære sikkerhetspolitikk. I en verden i rask endring vil evige besvergelses om at kursen er rett før eller siden bli feil. Tiden er inne for en fri, ærlig og kritisk diskusjon – i regjeringen, i de politiske partiene, i media, blant folk flest.

Med NATO ble Norge del av en selvdreven og ekspanderende organisasjon dominert av militære personer og ideer og omgitt av hemmelighet og utilstrekkelig demokratisk kontroll. Det militære forsvar ble fra da av et mer og mer unisont og udiskutabelt premiss for sikkerhetspolitisk debatt i Norge.

Men vi opplever stadig krigsfrykt, usikkerhet og livsfare. Erfaringen gir grunn til å spørre om varig og troverdig sikkerhet overhodet kan oppnås med militære midler og om NATO og USA i stadig økende grad undergraver den frihet og selvstendighet for Norge som en gang var målet for samarbeidet.

Verdens nasjoner er fanget i en ond sirkel, hvor militære spørsmål tar mer og mer av plassen. Det er blitt en nasjonal og patriotisk dyd å undertrykke mange forhold som hver for seg er grunn nok, selv alene, til å ønske fundamentale omlegninger av internasjonale relasjoner – og avvise baseavtalen med USA:

1. Vi i Norge blir aldri trygge før også Russland kan føle seg trygge.
2. Sikkerhet kan ikke oppnås med militære midler, avskrekking gir ingen garanti mot å bli angrepet, men sikrer stor skade når det går galt.
3. Reell sikkerhet kan bare oppnås gjennom samarbeid, tillit og lavspenning, og å gjennomføre forpliktelsen i atomnedrustningsavtalen NPT artikkel VI om å forhandle frem allmenn og fullstendig nedrustning.
4. Gjennom 72 år med NATO-medlemskap har vi hatt enighet om å være evig enige, uten diskusjon av resultater og alternativ. Det går ikke lenger. Verden er i endring.

¹ Addresses: mail@nobelwill.org, Nobel Peace Prize Watch, c/o Magnusson, Åkymaringatan 7 c, 421 77 Göteborg, Sverige. Phones: Sweden, +46 70 829 31 97 or Norway, +47 917 44 783.

USA er forgjeldet, utarmet og politisk ustabil etter år med militær maktutfoldelse. Sentrale NATO-land reiser spørsmålstegn ved USA politikk og relevans.

5. NATO står også for betydelig makt over språk og tanker. Det er blitt stadig økende spenning mellom språkbruk og virkelighet. Ordbruk som dekker over brudd på FN-pakten og folkeretten er sterkt problematisk. Grove krenkelser fra alliansens side tildekkes og glemmes, mens ubetydelige feil hos konkurrerende nasjoner blåses opp ut over alle rimelige proporsjoner. Vi trenger en ekte debatt om motforestillingene fritatt for å tenke og tale i NATO-språk.
6. Sviktende budsjettkontroll i USA og enorme profittmuligheter har gjort militærsektoren til en hegemonisk makt i det amerikanske samfunnet og over militærpolitikken også i øvrige NATO-land.
7. NATO blokkerer arbeidet for atomnedrustning. Stikkord som Beirut havn og at verden i 2003 ikke etterkom Gro Harlem Brundtlands og WHOs bønn om midler til pandemiberedskap, minner om hvilken ytterst uansvarlig omgang med menneskehetens og klodens fremtid dette er.

Norske politikere kan ikke være uvitende om de svært alvorlige lovbruddene vår fremste allierte begår, som for eksempel ulovlige blokader og boikotter av land, ulovlige kriger, krigsforbrytelser, bortføringer, snikmord og åpne drap. Vietnam-krigen, kuppet i Chile, Guantanamo, avlytting av allierte og FNs Sikkerhetsråd, nådeløs forfølgelse av kritikere som Julian Assange. Vår medgjørlige taushet om alle disse uhyrlighetene gjør oss medskyldige.

2. Det norske folk må få vite sannheten om SDCA-avtalens egentlige formål

I høringsnotatet beskrives avtalen med USA som forsvar/forsvarsevne og «avgjørende for Norges sikkerhet.» Det er den gjengse forestillingen her i landet at USA og NATO gir oss vern. Få innser at USAs styrende organer er under kontroll av landets militær-industrielle kompleks, krefter som har helt andre motiver enn norsk sikkerhet. Dette er påvist i et utall amerikanske bøker. I min siste bok, *Medaljens bakside*, som ble oversendt deg som medlem i utenrikskomiteen, beskriver jeg «Den kriminelle oververden» og viser her (s. 127) blant annet til verk av William Blum og Michael Klare som norske politikere gjør klokt i å sette seg inn i.

Det er manges inntrykk at norsk militær planlegging lenge og i økende grad har vært utformet i USA. Norges regjering får tilsendt beskjeder om hva som ønskes og følger det opp. De senere års militærstrategiske planlegging for Nord-Norge er basert på råd fra Rand Corporation (s. 127). USA har ikke redelige og gode hensikter med sin politikk, hverken overfor Russland eller Norge. Rand Corporation beskrev i en rapport av 2019 at målet for USA er «Å forstrekke og destabilisere Russland» («Overstretching and Destabilising Russia»), med økonomisk krigføring og med anlegg av militære baser:

In the military sector, the USA could enjoy high benefits, with low costs and risks, by increasing the number of land-based troops from the NATO countries working in an anti-Russian function.

Solberg-regjeringen kan ikke ha oppfattet disse klare utsagn om USAs mål, at basene er ledd i en politikk for å ødelegge Russland. Men vi kan være sikre på at Russland har skjønt dette.

På russisk side vil man også ha merket seg hvor lett det lenge har vært for USA å bruke Norge. Et eksempel er USAs systematiske arbeid for å få Norge til å forlate sin tradisjonelle politikk for godt naboskap. Dette startet allerede på 1990-tallet under

ambassadør Benson Whitney. Av dokumenter lekket av Wikileaks/Julian Assange fremgår det at USAs ambassadør aktivt motarbeidet Norges vellykte politikk for å skape fred og gode relasjoner i det nord-atlantiske området. I brev til Washington skrev ambassadøren om sin innsats for å få svekket Russlands gode relasjon til Norge, han arbeidet intensivt med å overbevise folk i norsk statstjeneste, pressefolk og forskere og ved å sørge for leserbrev i media. Forarbeidet ga full uttelling da Bakke-Jensen ble statsråd for militærvesenet. (Se professor Glenn Diesen, Universitetet i Sørøst-Norge, i en artikkel 26.10 2021 på rt.com.)

Dette betyr at landets forrige regjering har gitt befolkningen et usant bilde av baseavtalen og USAs reelle motiver med å forlange baser i Norge. Russland vil – med rette – se basene som en uvennlig og truende handling rettet mot statens videre eksistens. Det vil være fatalt for fred, sikkerhet, og Norges nasjonale selvstendighet og handlefrihet, å gjøre seg til dørmatte for et USA som helt åpent ivrer etter å få trampe inn i Russland.

I og med at avtalens reelle motiver fra USAs side er aggressiv og fiendtlig, noe helt annet enn forespeilet i Solberg-regjeringens presentasjon av saken, må den nytiltrådte regjering legge avtalen til side og avvise å følge den opp.

3. Grunnlovens krav om norsk frihet og selvstendighet.

Enda en avgjørende innvending er ikke behandlet. Mye taler for at avtalen strider mot Grunnloven. Etter § 25 skal Norges regjering ha øverste befaling over forsvarsmakten her i landet. SDCA gir en fremmed krigsmakt så vide fullmakter og utfoldelsesmuligheter uten kontroll, herunder jurisdiksjon i Norge over borgere av USA, at det vanskelig kan stemme med den kontroll Regjeringen skal ha med militær virksomhet i Norge. I denne sammenheng bør det tilføyes at dagens teknologi for å ta kontroll med datamaskiner og mobiltelefoner av enhver art, gjør det tvilsomt om vi har kontroll over vårt flyvåpen. Det må formodes at USA som leverandør av Norges kampfly har mulighet for å gripe inn og ta kontroll over flyene, både på bakken og i luften, jfr. USAs egne advarsler mot bruk av kinesisk teknologi.

Allerede den teknologiske utvikling kan ha underminert vår selvstendighet. I tillegg har vi fulgt planer og strategier formulert av USA, i og utenfor alliansen, som har ført til at Norge ikke lenger er i stand til å forsvare seg selv, men kan påta seg militære oppdrag hvor som helst i verden. En slik omstilling av Norges militære forsvar har undergravet vår nasjonale selvstendighet, et fritt, selvstendig, udelelig og uavhengelig rike, som det står i §1 i Grunnloven. Erfaringer mange land har gjort tilsier at med amerikanske boots on the ground vil Norges reelle handlefrihet bli sterkt svekket. Den innflytelse USA allerede utøver vil øke sterkt, blant annet til å gripe inn i valg og motsette seg norske politiske myndigheters vedtak og norske velgeres preferanser om de mislikes av USA. Våre hittil frie valg står i fare.

Den manglende utredning av slike forhold er ytterligere en grunn til å skrote SDCA og det utsendte høringsnotatet.

4. En ny fredspolitik

Stortinget har forsømt å, slik det plikter, benytte den unike mulighet det har gjennom sin rolle som valgkomité for Nobels fredspris til å synliggjøre og fremme en ny politikk, og støtte og hjelpe frem alternative ideer og personer som kjemper for fred og global nedrustning. Prisen forvaltes av norske politikere med lojalitet mot USA og NATO, ikke mot Nobel. Boken *Medaljens bakside* presenterer i stor bredde muligheter som verden har gått glipp av og som snart bør tas på alvor av de norske elitene.

Stortinget forsømte å benytte et godt grunnlag for en viktig sikkerhetspolitisk

diskusjon i 2002. Da utga Gunnar Garbo, tidligere stortingsrepresentant og leder for Venstre en utredning, i bokform: «Også krig er terror». En tredje, ajourført utgave kom i 2014. Boka utmerker seg ved en nøktern, balansert analyse, fri for vanetenkning. Den tar ikke for gitt at våre intensjoner er gode og at alt vår side gjør er å forsvare oss, mens andre land er svikefulle og har onde hensikter. Vi må innse at det er systemet som er grunnleggende galt og holder landene fanget i en ond sirkel. Vår sikkerhet og velstand er avhengig av at landene evner å se og fri seg fra krefter som skaper og utnytter frykt mellom nasjonene.

Garbos bok viser at norske kriger for å skape goodwill hos USA har vært i strid med folkeretten. I et forord til 3. utgave (2014) viser han til at NATOs nye strategiske konsept i 1999, innført under statsminister Kjell Magne Bondevik, er i strid med både FN-pakten, folkeretten og norsk rett:

Konseptet går ut på at NATO skal kunne iverksette militære tiltak uten autorisasjon fra Sikkerhetsrådet, utenfor NATO-området, og uten at det har forekommet noe aktuelt angrep. Konseptet var i realiteten en endring av Atlanterhavspakten, som ligger til grunn for NATO og det er i åpenbar strid med FN-paktens forbud mot såkalt preventive angrep. Til overmål ble den norske tilslutningen gitt uten at Stortinget på noen måte var blitt rådspurt.

Boken, i undertittelen kalt et «kritisk oppgjør med det nye NATO, maktpolitikken til USA, og Norges egen rolle som medløper», følger vedlagt og bør gjennomgås og gjennomtenkes grundig før det blir tale om å fremme proposisjon til Stortinget om den nye baseavtalen.

5. Valget er vårt

Baseavtalen vil bli et uopprettelig skritt i feil retning. Om vi ikke skulle stanse opp nå og se nøye på vår fremste alliansepartner før vi lar ham flytte inn, når skal vi da gjøre det? Vi bør ikke ta for gitt at partneren vil flytte ut frivillig om forholdet skjærer seg. Og alliansepartneren har en lang historikk med voldelig og asosial atferd. USA har ikke venner, bare interesser. Sannheten er at ved å stå last og brast med USA i over 70 år er Norge blitt medløper og medskyldig i grove lovbrudd og løftebrudd, og krenkelser av internasjonal rett.

Som småstat burde vi i stedet, slik Hallvard Lange alltid fremhevet, ha stått opp for FN-paktens målsettinger og våre medlemsforpliktelser. Man kan ikke se bort fra at USA om tre år får en ny Trump, kanskje en enda farligere. Skal Norge nagle seg til masten på et synkende skip, eller optre som gode venner– hjelpe USA med å svinge unna katastrofen?

Oslo, 1. november 2021

Fredrik S. Heffermehl,
fredpax@online.no, Tlf.: +47 917 44 783

Sendes også pr post (vedlagt bøker av Fredrik S. Heffermehl og Gunnar Garbo):

Gjenparter (med vedleggene)
Utenriksdepartementet
Forsvarsdepartementet (høringsuttalelse).
Stortingspresidenten, Stortinget
Utenrikskomiteen, Stortinget